

جنگ گاوگاملا دفاع مردانه ژنرال آریو برزن در برابر
سپاه اسکندر

بر پایه یادداشتهای روزانه "کالیستنس Callisthenes

" مورخ رسمی اسکندر، 12 اوت سال 330
پیش از میلاد، نیروهای این

فاتح مقدونی در پیشرویی به سوی
"پرسپولیس" پایتخت آن زمان ایران، در

یک منطقه کوهستانی صعب المعبور

(در بند پارس، تکاب در کهگیلویه) با یک

هنگ ارتش ایران (1000 تا 1200 نفر)

به فرماندهی ژنرال «آریو برزن Ario

Barzan

« رو به رو و

متوقف شدند و این هنگ چندین روز

مانع ادامه پیشروی ارتش دهها هزار
نفری اسکندر شده بود که مصر،
بابل و شوش را قبلاً تصرف و در
سه جنگ، داریوش سوم را شکست
و فراری داده بود. سرانجام این
هنگ با محاصره کوهها و حمله به
افراد آن از ارتفاعات بالاتر از پای
درآمد و فرمانده دلیر آن نیز برخاک
افتاد. مورخ اسکندر نوشته است
که اگر چنین مقاومتی در گاوگاملا
augamela
(کردستان کنونی عراق) در برابر ما
صورت گرفته بود، شکست مان
قطعی بود. در "گاوگاملا" با خروج
غیر منتظره داریوش سوم از

صحنه، واحدهای ارتش ایران نیز که در حال پیروز شدن بر ما بودند؛ در پی او دست به عقب نشینی زدند و ما پیروز شدیم. داریوش سوم در جهت شمال شرقی ایران فرار کرده بود و «آریو برزن» در ارتفاعات جنوب ایران و در مسیر پرسپولیس به ایستادگی ادامه می داد. دلاوری های ژنرال آریو برزن، یکی از فصول تحسین برانگیز تاریخ وطن ما را تشکیل می دهد و نمونه ای از جان گذشتگی ایرانی در راه میهن را

منعکس می کند.
آریو برزن و مردانش 90 سال
پس از ایستادگی لئونیداس در
برابر ارتش خشایارشا در
ترموپیل، که آن هم در ماه اوت
روی داد مقاومت خود را به
همان گونه در برابر اسکندر آغاز
کرده بودند. اما میان مقاومت
لئونیداس و آخرین ایستادگی
«آریو برزن» در این است؛ که
یونانیان در ترموپیل، در محل
برزمین افتادن لئونیداس، یک
پارک و بنای یاد بود ساخته و
مجسمه او را برپا داشته و

آخرین سخنانش را بر سنگ حك
کرده اند تا از او سپاسگزاری
شده باشد، ولی از «آریو برزن»
ما جز چند سطر ترجمه از منابع
دیگران اثری در دست
نیست. چرا؟ اگر به فهرست
درآمدهای توریستی یونان بنگریم
خواهیم دید که بازدید از بنای یاد
بود و گرفتن عکس در کنار
مجسمه لئونیداس برای یونان
هرسال میلیونها دلار درآمد
گردشگری داشته است. همه
گردشگران ترموپیل این آخرین
پیام لئونیداس را با خود به

کشورهایشان می برند: ای
رهگذر، به مردم لاکونی ()
اسپارت (بگو که ما در اینجا به
خون خفته ایم تا وفاداریمان را
به قوانین میهن ثابت کرده
باشیم) قانون اسپارت عقب
نشینی سرباز را اجازه نمی
داد. لئونیداس پادشاه اسپارتي
ها بود که در اوت سال 480
پیش از میلاد، دفاع از تنگه
ترموپیل در برابر حمله ارتش
ایران به خاك يونان را برعهده
گرفته بود.